

Konferans Raporu

Conference Report

Geçmişin Sinema Seyircilerini Araştırmak:
Arşivler, Bellekler ve Yöntemler
Aberystwyth Üniversitesi, Birleşik Krallık, 26-28 Mart, 2018

Nezih Erdoğan

İstanbul Şehir Üniversitesi

Öz

Aberystwyth Üniversitesi'nde düzenlenen "Geçmişin Sinema Seyircilerini Araştırmak: Arşivler, Bellekler ve Yöntemler" başlıklı konferans (26 - 28 Mart, 2018) sinema çalışmalarında önemli bir alan haline gelmiş bulunan seyircinin tarihine odaklanmıştı. Araştırmacılar, ampirik araştırmalardan sözlü tarihe, farklı yaklaşım ve metodolojileri kapsayan geniş bir yelpazede ya henüz tamamlanmış ya da sürmekte olan çalışmalarını sundular. Konferans bu bakımdan verimli tartışmaların geliştiği, tecrübelerin değiş tokuş edildiği ve gelecekte ortak çalışmalar için zemin sağlamış oldu.

Researching Past Cinema Audiences: Archives, Memories and Methods

Aberystwyth University, UK, March 26-28, 2018

Abstract

The conference "Researching Past Cinema Audiences: Archives, Memories and Methods," held at the University of Aberystwyth (March 26 – 28, 2018), focused on the history of cinema's audience, which is now a significant topic in current film studies. From empirical research to oral history, researchers presented their ongoing or recently completed work in a diverse range of approaches and methodologies. The conference provided groundwork for productive discussions, shared experiences, and possible joint projects in the future.

Bu sayımızda birkaç yerde sinema tarihyazımının filmlerin tarihinin ötesine geçmesi gerektiği vurgulandı. Her şeyden önce, filmleri seyreden bir seyirci var ve bu seyircinin tarihi henüz yazılıyor. Seyirci artık psikanalizin konusu olan tarih dışı, evrensel bir "sine-özne" değil. Sinema tarihi son yıllarda, yeni seyirci tanımları, seyirciyi tanımak için de yeni yaklaşımlar, metodolojiler ve alanlar keşfetmenin peşinde.

Aberystwyth Üniversitesi, geçtiğimiz Mart ayında seyircinin geçmişini tartışmaya, araştırma ve bulguları paylaşmaya çağıran bir konferans gerçekleştirdi. Sue Harper ve Daniel Biltereyst ana konuşmacılar olarak alanın can alıcı meselelerine parmak bastılar. Sinema tarihi ve seyircinin geçmişi teması öncelikle sözlü tarih çalışmalarını öne çıkardı. Bu bağlamda dikkat çeken bir odak "duygular" oldu; "duygusal cemaatler", "korku filmleri" (örneğin *Exorcist / Şeytan*) duyguların tarihini çalışma bakımından örnek bildirilerdi. Bir başka oturum başlığı "Sinemaya Gitmek ve Şehir" olarak belirlenmişti. Burada, kent yaşamının dinamikleri ile sinemaya gitmenin dinamiklerinin nasıl ayrıştığı, örtüştüğü, uzlaştığı ve gerilimler yarattığı ele alındı. Bu bakımdan, Dilek Kaya'nın İzmir'de sinemaya gitmenin toplumsal sınıf ve toplumsal cinsiyet bakımından nasıl biçimlendiğini anlattığı bildiri oldukça zihin açıcıydı. Diğer bir alan, sinema kültürünün ve seyircinin zevkinin oluşması olarak belirdi. Bunlar dışında, sinema seyircisinin tarihinin araştırılmasında metodolojik olanak ve zorluklar da gündeme geldi. Örneğin, filmlerin popülerliğinin ölçülmesinde kullanılacak ölçütler, gerekli verilerin temini ve güvenilirliğine ilişkin sorunlar tartışmaların merkezine oturdu.

Konferans, çok genel başlıklarla kapsamını alabildiğine geniş tutan, bütün tebliğ başvurularını kabul eden ve paralel oturumlarla katılımcıları ve izleyicileri karmaşıklığın içinde kalabalığa dönüştüren, izlenmesi zor konferanslara kıyasla, izleğini dağılmadan, dolaşmadan üç gün boyunca sürdürdü. Programda yer alan bildirilerin düzeni genelde bir sistematik arz ediyordu. Konferansın konseptine uygun sayıdaki katılımcı ve dinleyiciler dikkatleri ve ilgileri sönmeden, birbirleriyle gerçek bir diyalog kurma zemini buldular.